

Wymagania edukacyjne i sposoby sprawdzania osiągnięć z edukacji dla bezpieczeństwa

Uczeń oceniany jest zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi oraz wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Wpisanie oceny do edziennika jest równoznaczne z poinformowaniem o ocenie.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia:

Odpowiedzi ustne – sprawdzane pod względem opanowania wymagań na poszczególne oceny, samodzielności w posługiwaniu się wiedzą, stosowania języka i terminologii przedmiotowej oraz umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi. Sprawdzają materiał z trzech ostatnich lekcji.

Sprawdziany pisemne - po większej partii materiału 3 razy w roku szkolnym. O formie zakresie wiadomości i umiejętności uczniowie są informowani w trakcie ustalania jego terminu.

Stwierdzenie niesamodzielnej pracy ucznia na sprawdzianie równoważne jest z otrzymaniem oceny niedostatecznej. W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie obowiązuje napisanie go do 2 tygodni od powrotu do szkoły w ustalonym z nauczycielem terminie. Po tym terminie uczeń może być poproszony przez nauczyciela o napisanie go na bieżącej lekcji. Ocenę ze sprawdzianu można ustalić ponownie w terminie do 2 tygodni od otrzymania pierwszej oceny (w wyjątkowych sytuacjach po ustaleniu z nauczycielem innego terminu). Jeżeli z przyczyn niezależnych od klasy lub nauczyciela sprawdzian się nie odbędzie, nauczyciel ustala nowy termin wpisując go do edziennika.

Kartkówki – niezapowiedziane obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji, zapowiedziane materiał określony przez nauczyciela (około 4 w roku szkolnym).

W przypadku sprawdzianów pisemnych i kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny. 100% - celujący, 86% - 99% bardzo dobry, 66% - 85% dobry, 41% - 65% dostateczny, 30% - 40% dopuszczający, poniżej 30% niedostateczny.

Prace domowe – przeznaczone są dla uczniów, którzy chcą poszerzyć swoją wiedzę i otrzymać dodatkową ocenę, oceniane są z uwzględnieniem wkładu pracy oraz zgodności z tematem

Prace na lekcji: prace grupowe lub indywidualne, teoretyczne lub ćwiczeniowe – oceniane w zależności od poprawności wykonania i wkładu pracy.

W razie nieobecności na sprawdzianie, kartkówce i ocenianej pracy na lekcji uczeń ma obowiązek/prawo do uzyskania brakującej oceny zgodnie z przedstawionymi powyżej zasadami. Ponowne ustalenie oceny (poprawa oceny) odbywa się po wcześniejszym ustaleniu tego z nauczycielem i dotyczy sprawdzianów i kartkówek. Wystawianie oceny klasyfikacyjnej, warunki uzyskiwania wyższej niż przewidywana i inne zasady oceniania określa Statut Szkoły

Organizacja pracy na lekcji

- Uczeń na lekcji pracuje zgodnie z poleceniami nauczyciela, z zachowaniem zasad kultury osobistej i dyscypliny zajęć
- Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, który jest potwierdzeniem jego pracy na lekcji. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie i schludnie, w razie nieobecności notatki należy uzupełnić do 2 tygodni. Uczeń ma obowiązek na każdej lekcji posiadać zeszyt i podręcznik.
- Bez zgody nauczyciela niedozwolone jest wykonywanie zdjęć prezentacji i zapisów na tablicy – uczeń prowadzi notatkę w zeszycie, świadczy ona o jego pracy na lekcji
- Uczeń ma obowiązek systematycznego przygotowywania się do zajęć. W przypadku zdarzenia losowego ma prawo zgłosić 1 np. w semestrze (na początku lekcji, w formie pisemnej, nie obowiązuje na sprawdzianach i kartkówkach zapowiedzianych)

- Nieobecność na lekcji nie zwalnia z obowiązku przygotowania się do następnej lekcji. Wszelkie braki wynikające np. z nieobecności na lekcji należy uzupełniać jak najszybciej.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Na ocenę dopuszczający uczeń:

- rozpoznaje potencjalne źródła zagrożenia, podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym i w lasach
- ocenia własne możliwości w kontekście zakresu pierwszej pomocy
- wymienia nazwy służb ratunkowych i podaje ich numery alarmowe, prawidłowo wzywa pomoc
- stosuje uniwersalne środki ochrony osobistej
- wymienia przedmioty, które powinny się znaleźć w apteczce
- właściwie ocenia przytomność i oddech poszkodowanego
- udrażnia drogi oddechowe rękoczynem czoło-żuchwa
- podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy
- wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu
- wykonuje opatrunek uciskowy i osłaniający w obrębie kończyny
- stosuje zasady unieruchomienia złamań kości długich i stawów (zasada Potta)
- prawidłowo unieruchamia kończynę po urazie w zastanej pozycji
- demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny
- wymienia zagrożenia związane z wodą, wyjaśnia, jak zapobiegać tonięciu i wypadkom w akwenach wodnych
- podejmuje prawidłowe działania wobec osoby podejrzanej o zatrucie
- wymienia przyczyny wstrząsu, stosuje zasady postępowania przeciwwstrząsowego
- identyfikuje obiekty opatrzone międzynarodowymi znakami ochrony zabytków
- wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu z substancjami toksycznymi
- omawia możliwości wykorzystania środków podręcznych i masek przeciwgazowych
- wyjaśnia rolę i zasady funkcjonowania Straży Pożarnej oraz Ratownictwa Medycznego
- rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych, wskazuje drogi ewakuacji w szkole
- potrafi zainstalować w telefonie komórkowym dostępny w miejscu swojego zamieszkania system ostrzegania
- rozpoznaje zagrożenia i ich źródła
- opisuje obowiązki pieszego i kierowcy w zakresie zachowania się na drodze w momencie przejazdu pojazdu uprzywilejowanego
- wymienia zasady zachowania się w przypadku zdarzeń terrorystycznych
- wskazuje niewłaściwe zachowania dotyczące cyberprzemocy
- rozpoznaje znaki substancji toksycznych
- omawia geopolityczne, militarne i gospodarcze aspekty bezpieczeństwa państwa
- wymienia zadania parlamentu, prezydenta i rady ministrów w dziedzinie obronności
- uzasadnia rolę świadczeń obywateli na rzecz obronności
- wymienia zadania i kompetencje władz państwowych i samorządowych w zakresie obronności
- wymienia zadania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej
- opisuje ograniczenia organizmu ludzkiego związane z brakiem snu, wody i pożywienia
- omawia zasady zachowania się na strzelnicy, wyjaśnia przeznaczenie broni strzeleckiej
- w trakcie wykonywanych ćwiczeń z pierwszej pomocy stosuje algorytmy ale popełnia błędy mogące mieć wpływ na powodzenie akcji, i nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi ich skorygować

Na ocenę dostateczny uczeń:

spełnia wymagania na ocenę dopuszczający oraz:

- wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia”
- wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy
- wskazuje sposób zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi
- przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia
- wymienia następstwa zaburzeń czynności układów stanowiących „triadę przeżycia”
- układa osobę nieprzytomną w pozycji bocznej bezpiecznej i zapewnia jej komfort termiczny
- systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej
- wykonuje na fantomie tzw. rękoczyn ratunkowe w przypadku zadławienia
- wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci
- wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy

- tamuje krwotok za pomocą opaski uciskowej
- wymienia sytuacje, w których może dojść do urazów kręgosłupa i głowy
- wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci
- wymienia podstawowe akcje podejmowane w regionie przez PCK
- omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę
- wymienia materiały, które można wykorzystywać jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry
- opisuje działania podejmowane przez Państwową Straż Pożarną oraz Państwowe Ratownictwo Medyczne
- charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu
- wymienia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność
- wyznacza strefę bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia
- wymienia zasady postępowania podczas pożaru, wypadków komunikacyjnych, powodzi, katastrofy budowlanej, wycieku gazu, niewybuchu, zagrożenia lawiną, śnieżycy, silnych wiatrów, burzy
- omawia procedury postępowania w przypadku wystąpienia cyberprzemocy
- podaje sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami
- charakteryzuje elementy systemu obronnego państwa
- omawia podstawowe zasady zarządzania kryzysowego
- wyjaśnia wpływ czynników atmosferycznych na możliwości przetrwania
- identyfikuje podstawowe zagrożenia cyberbezpieczeństwa
- omawia zasady bezpiecznego obchodzenia się z bronią
- w trakcie wykonywanych ćwiczeń z pierwszej pomocy stosuje algorytmy, popełnia błędy mogące mieć wpływ na powodzenie akcji ale przy pomocy nauczyciela potrafi je skorygować

Na ocenę dobry uczeń:

spełnia wymagania na ocenę dopuszczający i dostateczny oraz:

- wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia
- prezentuje sposoby zadbania o własne zdrowie w miejscu zdarzenia
- zna i wyjaśnia zasady postępowania z osobą nieprzytomną
- zna i wyjaśnia zasady postępowania w stanach zagrożenia życia – zawał, udar, drgawki, duszności, hipo i hiperglikemia
- wymienia oznaki zatrzymania krążenia
- omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn
- tamuje krwotok z trudno dostępnych miejsc: pach, pachwin, szyi
- wyjaśnia zasady unieruchomienia złamań kości długich i stawów (zasada Potta)
- opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn
- wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu
- wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach
- uzasadnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy osobie podtopionej
- opisuje zasady bezpieczeństwa w pomieszczeniach skażonych tlenkiem węgla lub innymi gazami toksycznymi
- wyjaśnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy we wstrząsie
- omawia podstawy prawne funkcjonowania obrony cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej
- wyjaśnia, na czym polegają zabiegi specjalne i sanitarne
- omawia sposób użycia indywidualnego pakietu przeciwchemicznego
- charakteryzuje ochotnicze służby i podmioty ratownicze, takie jak: Ochotnicza Straż Pożarna i Pogotowie Ratunkowe
- omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych
- rozróżnia zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny
- przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych
- potrafi dobrać odpowiedni rodzaj środka gaśniczego w zależności od rodzaju pożaru
- wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich eksponowania
- charakteryzuje elementy podsystemu obronnego państwa i ludności
- podaje przykłady zarządzeń, jakie mogą wydać władze w związku z kryzysem
- omawia podstawowe uzbrojenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej
- opisuje sposób wykorzystania środków podręcznych w celu zwiększenia szans przetrwania
- omawia podział ról w czasie współdziałania układu militarnego z podmiotami układu pozamilitarnego
- uzasadnia konieczność stosowania środków ostrożności podczas strzelania
- wymienia podstawowe elementy broni palnej
- w trakcie wykonywanych ćwiczeń z pierwszej pomocy właściwie stosuje algorytmy a popełnione błędy nie mają wpływu na powodzenie akcji ratunkowej

Na ocenę bardzo dobry

spełnia wymagania na ocenę dopuszczający, dostateczny, dobry oraz:

- podaje definicję, wymienia cele i zadania pierwszej pomocy
- opisuje przeznaczenie środków znajdujących się na wyposażeniu apteczki
- wyjaśnia rolę układu nerwowego, krążenia i oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych
- wymienia objawy utraty przytomności i wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej
- wyjaśnia pojęcie „nzk”, stosuje AED
- opisuje i wyjaśnia algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych u osoby dorosłej, dzieci i niemowląt
- wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości
- opisuje i wyjaśnia metody udzielania pierwszej pomocy w zranieniach, krwotokach i urazach kończyn
- omawia zasady pierwszej pomocy w urazach z użyciem broni konwencjonalnej
- przedstawia metody przenoszenia poszkodowanych z urazem kręgosłupa
- wyjaśnia pojęcie „oparzenie” i wymienia przyczyny i rodzaje oparzeń
- wyjaśnia różnicę między podtopieniem a utonięciem i opisuje sytuacje, w jakich dochodzi do tonięcia
- omawia zatrucia tlenkiem węgla (czadem), lekami lub środkami odurzającymi, wymienia ich objawy
- zna i wyjaśnia zasady postępowania w zagrożeniach środowiskowych – użądlenie, pogryzienie, pokąsanie
- wymienia zagrożenia związane z wystąpieniem wstrząsu
- wyjaśnia podstawowe zasady międzynarodowego prawa humanitarnego
- charakteryzuje WOPR, TOPR
- definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów oraz sygnałów alarmowych
- wskazuje miejsca ukrycia się po ogłoszeniu poszczególnych alarmów
- charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy
- wymienia rodzaje i zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego
- wyjaśnia pojęcie terroryzmu i wymienia sytuacje, które mogą wskazywać na atak terrorystyczny
- wymienia przykłady skutków użycia środków biologicznych, chemicznych i wybuchowych
- omawia zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy użyciu akronimu 4U i w sytuacji zakładniczej
- wyjaśnia zadania służb układu pozamilitarnego w systemie bezpieczeństwa państwa
- uzasadnia istnienie Międzynarodowego Czerwonego Krzyża oraz Polskiego Czerwonego Krzyża
- wyjaśnia znaczenie pojęć „siatka bezpieczeństwa” i „infrastruktura krytyczna”
- wyjaśnia zjawisko paniki oraz omawia sposoby jej przeciwdziałania
- opisuje obowiązki korzystającego ze strzelnicy
- w trakcie wykonywanych ćwiczeń z pierwszej pomocy właściwie i bezbłędnie stosuje algorytmy

Na ocenę celujący uczeń:

spełnia wymagania na ocenę dopuszczający, dostateczny, dobry oraz:

- uzasadnia znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy
- wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub do zagrożenia życia
- opisuje zastosowanie AED oraz wskazuje na jego znaczenie
- przedstawia algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych z użyciem aparatu AED
- wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny
- opisuje przykłady powikłań wynikających z urazu kręgosłupa
- przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w sytuacji wstrząsu anafilaktycznego
- wymienia główne dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie obrony cywilnej w świecie
- omawia zastosowanie indywidualnego pakietu radioochronnego
- uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice
- wymienia elementy składowe systemu bezpieczeństwa, jego poszczególne instytucje, charakter związków między nimi
- dokonuje analizy wybranych zjawisk społecznych (stany nadzwyczajne) z wykorzystaniem właściwej terminologii
- omawia znaczenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej
- omawia możliwości pozyskiwania wody i pożywienia występujących w środowisku naturalnym
- potrafi wykonać strzelanie oraz opisuje zasady składania i rozkładania broni
- w trakcie wykonywanych ćwiczeń z pierwszej pomocy właściwie i bezbłędnie stosuje algorytmy bez próby ćwiczeniowej

(Wymagania na poszczególne stopnie opracowano na podstawie wymagań edukacyjnych do programu #Edukacja dla bezpieczeństwa, autorstwa Bogusławy Breitkopf, wydawnictwo WSiP)

Wymagania dotyczące samodzielnego opracowania danego tematu i zaprezentowania go na lekcji (referaty):

- odczytanie referatu z kartki lub prezentacji mm – ocena dopuszczający lub dostateczny w zależności od stopnia pełności przedstawionych informacji
- samodzielne (z małą pomocą kartki lub prezentacji mm) wygłoszenie referatu – ocena dobry lub bardzo dobry w zależności od stopnia pełności przedstawionych informacji
- dodatkowe zobrazowanie tematu poprzez liczne ilustracje, schematy, wykresy (umieszczone w prezentacji mm lub w formie papierowej np. plakatu), przygotowanie informacji do wklejenia dla pozostałych uczniów, przygotowanie scenki itp. – podnosi każdą powyższą ocenę o 1-2 stopnie (ocena bdb o 1st.)